FAKULTET TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA U POŽEGI

Plan provedbe cjeloživotnog obrazovanja na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi za 2024. godinu

FAKULTET TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA U POŽEGI
FACULTY OF TOURISM AND RURAL DEVELOPMENT IN POZEGA

KLASA: 602-04/24-01/2
URBROJ: 2177-1-20-01/15-1
Izradila: doc. dr. sc. Mirjana Jeleč Raguž
Voditelj cjeloživotnog obrazovanja
Usvojilo: Fakultetsko vijeće

Požega, siječanj 2024.

SADRŽAJ

1. UVODNA RAZMATRANJA 2
2. KRATKA ANALIZA PROVEDBE CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA U 2023. GODINI 4
3. PLAN PROVEDBE CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA U 2024. GODINI 6

1. UVODNA RAZMATRANJA

Cjeloživotno učenje (engl. *Lifelong Learning*) su svi oblici učenja tijekom života čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe (Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO) (NN 22/13, 41/16, 64/18, 20/21). Cjeloživotno učenje, prema Zakonu o HKO-u, može biti:

- **Formalno učenje** (engl. *Formal Learning*) je organizirana aktivnost ovlaštene pravne ili fizičke osobe koja se izvodi prema odobrenim programima radi stjecanja i unapređivanja kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba. Najčešće se provodi kao strukturalno, kronološki određeno redovno obrazovanje za mlađe osobe (u pravilu između 5 i 25 godine) u osnovnim i srednjim školama, na sveučilištima i u specijaliziranim programima redovnog strukovnog i visokog obrazovanja. Osim tog obrazovanja, obuhvaća i formalno obrazovanje odraslih.
- **Neformalno učenje** (engl. *Non-formal Learning*) je organizirana aktivnost učenja čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a ne dokazuje se javnom ispravom. Svaki oblik obrazovanja koji ne dovodi do stjecanja novih kvalifikacija, odnosno novih diploma ili napredovanja na kvalifikacijskoj ljestvici. Označava organizirane procese učenja usmjerene na osposobljavanje odraslih osoba za rad, za različite socijalne aktivnosti te za osobni razvoj. Obuhvaća i neformalno obrazovanje i neformalno osposobljavanje. U Hrvatskoj se koristi za označavanje organiziranih aktivnosti učenja sa ciljem unapređenja znanja, vještina i kompetencija, a za koje se ne izdaje javna isprava.
- **Informalno učenje** (engl. *Informal Learning*) je neorganizirana aktivnost stjecanja kompetencija iz svakodnevnih iskustava te drugih utjecaja i izvora iz okoline za osobne, društvene i profesionalne potrebe. Učenje koje rezultira iz dnevnih aktivnosti vezanih uz posao, obitelj ili slobodno vrijeme. Nije organizirano ili strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili podrške učenju. Informalno je učenje u većini slučajeva nenamjerno iz perspektive onog koji uči.

Cjeloživotno obrazovanje (engl. *Lifelong Education*) označava koncepciju koja obrazovanje promatra kao cjeloživotni proces, a počinje obveznim školovanjem i (formalnim) obrazovanjem te traje cijeli život. Pojam se često zamjenjuje pojmom cjeloživotno učenje, no ta dva pojma nisu istoznačna. Cjeloživotno obrazovanje obuhvaća samo organizirano učenje (formalni i neformalni oblici), a cjeloživotno je učenje šira koncepcija koja uključuje i nenamjerno, neorganizirano i spontano stjecanje znanja (informalno učenje). Cjeloživotno obrazovanje je organizirani sastavni dio cjeloživotnog učenja i može biti formalno i neformalno.

- **Formalno obrazovanje** obuhvaća redovno obrazovanje za mlađe osobe (u pravilu između 5 i 25 godine) u osnovnim i srednjim školama, na sveučilištima i u specijaliziranim programima redovnog strukovnog i visokog obrazovanja. Osim toga obrazovanja, obuhvaća i formalno obrazovanje odraslih.
- **Neformalno obrazovanje** obuhvaća svaki oblik obrazovanja koji ne dovodi do stjecanja novih kvalifikacija, odnosno novih diploma ili napredovanja na kvalifikacijskoj ljestvici te se za njih ne izdaje javna isprava. Prema Zakonu o obrazovanju odraslih (NN 144/21) neformalno obrazovanje odraslih za stjecanje kompetencija potrebnih za rad obuhvaća i provedbu neformalnih programa obrazovanja koji se financiraju putem vaučera iz europskih strukturnih i investicijskih fondova te mehanizama za oporavak i otpornost usklađenih sa standardom

zanimanja ili skupom kompetencija i standardom kvalifikacije ili skupom ishoda učenja iz Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (Registar HKO).

Prema čl. 57, st. 6 Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22), visoka učilišta mogu ustrojiti programe stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja kojima se stječu kompetencije usklađene sa standardom zanimanja ili skupom kompetencija i standardom kvalifikacije ili skupom ishoda učenja iz Registra HKO-a te razlikovne obveze studenata za potrebe promjene studija odnosno upisa na studij, dovršetka ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studija, a koji su uvjet za upis na studij. Program stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja ne smatra se studijem, a može se financirati putem vaučera u svrhu pristupa tržištu rada.

Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi (FTRR) je prepoznao važnost cjeloživotnog obrazovanja koje je istaknuto i u samoj Strategiji razvoja FTRR-a. Djelatnost ustrojavanja i izvođenja programa cjeloživotnog učenja istaknuta je i u Statutu Fakulteta (čl. 8, st. 1) i registrirana pri Trgovačkom sudu u Osijeku – stalna služba u Slavonskom brodu. Ustrojavanje i izvođenje programa cjeloživotnog učenja pobliže je uređeno Pravilnikom o cjeloživotnom učenju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku iz 2019. godine. Pravilnikom se pobliže uređuje ustroj, način izvođenja i organizacijski oblici cjeloživotnog učenja, te postupak i kriteriji vrednovanja programa cjeloživotnog učenja i slično.

Cilj FTRR-a je modernizacija postojećih programa te izrada i provedba novih programa cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih usklađenih sa standardom zanimanja i skupom kompetencija te standardom kvalifikacije i skupom ishoda učenja iz Registra HKO-a te razlikovnih programa za potrebe upisa na studij. Cilj cjeloživotnog obrazovanja je odgovoriti na potrebe tržišta rada kao i unaprijediti transfer znanja između Fakulteta i gospodarstva te lokalne zajednice. Temeljem kontinuiranog istraživanja stanja i potreba na lokalnom i regionalnom tržištu rada te izradom novih programa cjeloživotnog učenja Fakultet ima za cilj postati jednim od glavnih aktera na području cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih u regiji.

2. KRATKA ANALIZA PROVEDBE CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA U 2023. GODINI

Za 2023. godinu napravljen je i usvojen na Fakultetskom vijeću **Plan provedbe cjeloživotnog obrazovanja** na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi prema kojemu je planirano 11 aktivnosti. Prema Izvještaju o realizaciji Plana provedbe cjeloživotnog obrazovanja vidljivo je kako je od ukupno planiranih aktivnosti u potpunosti provedeno njih 9, dok su dvije (2) aktivnosti djelomično provedene.

Od **planiranog** se može istaknuti **izrada novog Programa** usavršavanja za poslove voditelja pripreme i provedbe EU projekata sukladno Pravilniku UNIOS-a te **ishođenje suglasnosti** od strane nadležnih tijela. Potom se može istaknuti održavanje **radionice za nastavnike FTRR-a** s ciljem motiviranja i poticanja istih na izradu novih programa cjeloživotnog obrazovanja. Nastavnicima su pojašnjeni različiti moduli obrazovanja odraslih, pojam mikrokvalifikacija, minimalni i maksimalni broj ECTS-a koje može dodijeliti program kojim se stječu MK u RH, ukupno trajanje programa, vrste poučavanja, financijska konstrukcija, sustav vaučera u RH, Registar HKO-a, Obrazac UNIOS-a i metodologija izrade programa, procedura prijave programa i slično. Isto tako potrebno je istaknuti kako je tijekom 2023. godine **provedena edukacija** na Programu usavršavanja za poslove voditelja pripreme i provedbe EU projekata.

U razdoblju od 12. travnja do 7. srpnja 2023. godine održan je **treći ciklus edukacije na Programu usavršavanja za poslove voditelja pripreme i provedbe EU projekata** za 8 polaznika u ukupnoj satnici od 115 sati teorijske i praktične nastave te 45 sati konzultativne nastave. Nakon provedene edukacije održana je završna provjera stečenih znanja i vještina, koja je obuhvaćala pisanu i usmenu provjeru stručnih sadržaja prema planiranim ishodima učenja. Završna je provjera održana pred tročlanim povjerenstvom. U provedbi predmetne edukacije sudjelovalo je ukupno 5 predavača. Nakon završenog ciklusa izobrazbe provedeno je anonimno anketiranje zadovoljstva polaznika s programom usavršavanja te s predmetnim nastavnicima.

Prema rezultatima **anketiranja**, **programom** su zadovoljni svi polaznici, budući da su svi elementi programa vrednovani s visokim ocjenama 4 i 5, pri čemu je velika većina polaznika program vrednovala s ocjenom 5 (ukupna prosječna ocjena Programa na temelju svih navedenih elemenata vrednovanja je 4,63). S **predmetnim nastavnicima** je također zadovoljna velika većina polaznika, pri čemu je većina nastavnika ocijenjena ocjenama 4 ili 5, s ukupnom prosječnom ocjenom 4,70 (prosjek za sve). Obje ankete su sadržavale prostor za izražavanje pohvala, kritika i prijedloga za poboljšanje. Komentari su uglavnom pozitivnog karaktera te se planiraju uzeti u obzir prilikom provedbe sljedećeg ciklusa izobrazbe.

Kod **djelomično provedenih aktivnosti**, ukupno 2, važnim je istaknuti objektivne okolnosti nemogućnosti njihove potpune realizacije. Kod **razlikovnih programa**, kao što je u Izvještaju o realizaciji Plana provedbe cjeloživotnog obrazovanja i istaknuto, utvrđeno je nakon detaljnije pravne analize da se izradi istih može pristupiti istom nakon što se izradi novi sveučilišni diplomski studijski program u okviru kojega će se kod uvjeta upisa definirati tko će i pod kojim uvjetima moći upisivati predmetni program. Ukoliko se kod studijskog programa definira potreba za izradom razlikovnog/ih programa, istom tada će biti opravdano pristupiti izradi. Isto tako, kod plana **promišljanja o izradi programa seminara za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča**, utvrđeno je da se trenutno potencijalni članovi povjerenstva ne mogu baviti predmetnom aktivnošću, budući da su angažirani kao članovi povjerenstva za izradu novog sveučilišnog diplomskog studija iz područja turizma. Nakon

završetka izrade navedenog studijskog programa i njegovog pokretanja, moći će se promišljati o predmetnom programu seminara.

3. PLAN PROVEDBE CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA U 2024. GODINI

Plan aktivnosti u području cjeloživotnog obrazovanja u 2024. godini vidljiv je u Tablici 1.

Tablica 1. Planirane aktivnosti cjeloživotnog obrazovanja u 2024. godini

Broj akt.	Aktivnost	Pokazatelj uspješnosti	Nadležne osobe	Rok provedbe
1.	Izraditi Plan provedbe cjeloživotnog obrazovanja za 2024. godinu.	Plan provedbe cjeloživotnog obrazovanja	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	31. siječnja 2024.
2.	Održati radionicu za nastavnike FTRR-a vezano uz izradu programa obrazovanja odraslih za stjecanje mikrokvalifikacija, financiranih putem vaučera i drugih izvora financiranja te prema novom Pravilniku UNIOS-a. Upoznavanje nastavnika s Registrom HKO-a.	Izvještaj o održanoj radionici Potpisna lista	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	31. prosinca 2024.
3.	Potaknuti zaposlenike na izradu novih programa cjeloživotnog obrazovanja usklađenih s Registrom HKO-a.	e-mail poziv Radionica	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	31. prosinca 2024. - kontinuirano
4.	Prema interesu nastavnika izraditi nove i/ili reviziju postojećih programa cjeloživotnog obrazovanja (mikrokvalifikacije i sl.) sukladno proceduri propisanoj Pravilnikom UNIOS-a.	Izrađeni i/ili revidirani programi cjeloživotnog obrazovanja	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja Nastavnici	31. prosinca 2024. - kontinuirano
5.	Provesti program/e cjeloživotnog obrazovanja sukladno potrebama i interesu na tržištu rada.	Broj provedenih programa i/ili programa u provedbi	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja Voditelj/i programa	31. prosinca 2024. - kontinuirano
6.	Pratiti zadovoljstvo polaznika provedenim programom/ima obrazovanja odraslih.	Rezultati praćenja (anketiranja) zadovoljstva polaznika	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	31. prosinca 2024. - kontinuirano
7.	Kontinuirano pratiti dopune Registra HKO-a kao osnovnim preduvjetom za pristupanje	Praćenje Registra HKO-a	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	Kontinuirano

	izradi novih programa cjeloživotnog obrazovanja usklađenih s HKO-om.			
8.	Sudjelovanje na radionicama u organizaciji HKO-a, ASOO-a, AZVO-a, MZO-a i slično u domeni cjeloživotnog obrazovanja.	Izvještaji o sudjelovanju	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	Kontinuirano
9.	Kontinuirano ažuriranje web stranica FTRR-a u području cjeloživotnog obrazovanja te nadopunjavanje s potrebnim informacijama o novim programima koji će se nuditi i ustrojavati na FTRR-u.	Web stranica	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	Kontinuirano
10.	Vođenje evidencije o FTRR-u kao ustanovi za obrazovanje odraslih u novom sustavu za praćenje i provedbu obrazovanja odraslih u RH, tzv. NISOO sustav.	Sustav NISOO	Voditelj cjeloživotnog obrazovanja	Kontinuirano

Voditeljica cjeloživotnog obrazovanja na

Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi

doc. dr. sc. Mirjana Jeleč Raguž